

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Tyrannvs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

morem cadētem in constantem virū.
Sil. ver. metus. q. 1.

TYRANNVS.

Tyrannus secundum Gre. in libr. mortal. est, qui in repu. non iuridice principatur, quod dupliciter fieri potest, vel quia & si sit verus dominus, non tamen tempus. regit debito modo, sed ad propriam vtilitatem, imponendo ei grauamina, vt sit hodie quasi ubique: vel quia vsurpauit sibi dominium vi armorum, vel alijs vijs iniquis: & talis proprie dicitur tyrannus, & a quolibet de populo licite potest occidi, quando non est recursus ad superiores, a quo possit iustitia fieri: secundum Thom. 2. sent. d. vi. q. 2. a. 2. ad ult. ibi defendit dictum Tullij. l. d. offic. Huius enim ratio potest esse quia talis tyrannus habet bellū iniustum contra omnes de populo, & hi contra eum habent iustum bellum: ideo licet, nisi ex hoc maior populi sequeretur turbatio, vel maius damnum. Et si sic occidatur, non occidatur priuata potestate, sed publica, alias non liceret: secundum Tho. de regu. princip. cap. 6. De Tyranno autem primo modo dicto non sic licet, ideo fuit reprobata propositio in concilio Constantiensi. dicens quemlibet tyrannum a quolibet posse occidi, supra, Bannitus, §. 1. in ver. seditio per totum. Licet tyrannus mortaliter peccet faciendo opus iniustitiae, quod sibi non competit, cum non habeat verū dominium: tamen illi, qui rogant, & petunt ab eo opus iustitiae, quam alio modo habere non possunt, excusantur: quia non suadent ei peccare mortaliter, sed maius malum vitare. Est enim maius malū dominari tyrannice sine iustitia, quam sit dominari, & iustitiā tenere, quamuis vtrunque sit peccatū in ipso, sicut minus malū est fornicari, quam adulterare. Ideo si quis adulteranti suadeat fornicari potius, non peccat: vt dicit Cai. ibi, sic in proposito. Et quod hoc sit licitum, probat vsus omnium degentium sub tyranno. Ita concludit Caieta. ibi in summ. & Bene. Deus autem tyrannos regnare permittit in

damnum & punctionem malorum.
Tho. 2. sent. d. 44.

TORNEAMENTVM.

TORNEAMENTA quae sunt, vt homines vires suas experiantur, vel causa addiscendi armorum vsum, si non essent prohibita ab ecclesia, nec inesset periculū vitæ corporis, vel animæ, essent licita, sed quia prohibentur. c. 1. eod. tit. & sæpe proueniunt mortes, & pericula animæ & corporis: ideo mortaliter peccant facientes, sicut supra dictum fuit de duello, & hastiludio: vnde & ibi morientes, etiā quod eos poeniteat, ecclesiastica carent sepultura, vt ibi canon vult.

² **P**UGNANS torneamento est reus homicidij, & irregularis, si ibi aliquis occiditur, etiā a casu: quia cum de operā rei illicitæ, quicquid accidit, sibi imputatur. de hom. cap. si. & si vulnus ibi accipiat, & extra moriatur, & sit certum qd ex illo vulnere mortuus est, nō poterit in sacro sepeliri. Secus si est dubium: quia poenæ sunt restringendæ. Similiter si non causa pugnandi accessit, sed alia, & ibi mortuus est, etiā a casu, vel vulneratus. Quod si animo pugnandi quis accessit, non tamen pugnauit, & ibi aliquis fuit occisus, non poterit secundum Gof. promoueri ad ordines: quia ad rem cōdemnatā accessit. Episcopus tamen cum tali dispensare poterit, sicut de existētibus in bello iniusto, sed non occidentibus, vt dicit Sil. ver. homicidium. 3. §. 6.

TORTVRA.

TORTVRAM inferens alicui sine indicij sufficientibus, vel semiplena probatione precedente, vel personis, quas de iure torquere nō potest, mortaliter peccat: quia proximo damnum, iniuriāque infert, & contra iustitiam facit.

² **T**ORQVERI nō debet impubes minores 14. annorū, licet credi possint. l. cum Silleianū. c. ad Sil. Milites, mulieres pregnantēs non debent torqueri, etiā indirecte, vt dādo falsa ad cruciandū eos siti, & huiusmodi. Item quādo aliter quā per torturā potest veritas exigi, non debet quis torqueri, neque